

Jadwiga
Drożdż

Gazele Biznesu małych i średnich firm spożywczych

Za Gazele Biznesu uznano firmy o największej dynamice przychodów [3] w latach 2009-2011. Zasady kwalifikowania firm do tego rankingu są stałe od pierwszej jego edycji, a są to: rozpoczęcie działalności przed 2009 r. i prowadzenie jej nieprzerwanie do chwili zgłoszenia do rankingu, nieodnotowanie straty w latach 2009-2011 oraz osiągnięcie w tych latach corocznego przyrostu sprzedaży. Obroty firmy kandydującej do rankingu w 2009 r. nie mogły być mniejsze niż 3 mln zł i większe niż 200 mln zł.

Pozycja małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) w przemyśle spożywczym jest nadal znacząca [2]. W 2010 r. stanowiły one 38,7% ogółu producentów żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (łącznie z firmami mikro). Większy był jednak ich udział w zatrudnieniu i produkcji sprzedanej tej gałęzi przemysłu (**rysunek 1**). W 2010 r. wyniósł on odpowiednio 50,5 oraz 40,5%, ale był o 1 i 7 pkt% mniejszy niż w 2003 r. Największy udział MSP w produkcji sprzedanej (bez firm mikro) występuje w branży piekarskiej (84,9% w 2010 r.), a następnie owocowo-warzywnej, młynarskiej, mięsnej oraz paszowej (ponad 50%). Są to jednocześnie branże, w których liczba małych i średnich firm przemysłowych była największa. Duża była także liczba firm sektora MSP w branży cukierniczej i koncentratów spożywczych, ale ich udział w produkcji sprzedanej był mniejszy niż średnio w przemyśle spożywczym.

W 2012 r. w rankingu Gazele Biznesu uplasowała się rekordowa liczba firm – 4342, tj. o 563 firmy więcej niż przed rokiem i aż o 842 przedsiębiorstwa więcej niż w 2010 r. Liczba firm spożywczych notowanych w tym rankingu jest względnie stabilna. W XIII edycji rankingu uplasowały się 232 firmy spożywcze, wobec 233-235 w latach poprzednich [1]. 5,3% podmiotów pochodziło z działy produkcji żywności i napojów.

Firmy spożywcze notowane w tym rankingu stanowiły 9,1% przedsiębiorstw przemysłowych produkujących artykuły spożywcze i napoje, które złożyły sprawozdania finansowe F-01/I-01 za 2011 r. Ich udział w produkcji sprzedanej wyniósł także 9,1%, a w zatrudnieniu 10%, wobec odpowiednio 8,8 i 11,2% w XII edycji tego rankingu. Wynik finansowy netto tej grupy firm stanowił 12,4% zysku netto przemysłu spożywczego, tj. o 2 pkt% więcej niż przed rokiem.

Najwięcej producentów żywności notowanych w tym rankingu pochodziło z województw: wielkopolskiego (44), mazowieckiego (27), kujawsko-pomorskiego (23) i łódzkiego (21) oraz śląskiego (19). Ich przychody ze sprzedaży w niektórych województwach miały znaczący udział w obrotach firm spożywczych, które złożyły sprawozdania finansowe. Największy udział (15-18%) miały one w województwie dolnośląskim, małopolskim i łódzkim (**rysunek 2**),

STRESZCZENIE:

Do XIII edycji rankingu Gazele Biznesu zakwalifikowało się 232 producentów artykułów spożywczych i napojów – była to liczba zbliżona do liczby w latach poprzednich. Stanowiły one 5,3% najbardziej dynamicznych małych i średnich firm przemysłowych. Było ich o 0,9 pkt% mniej niż w XII edycji, a wynikało to z dużego wzrostu ogólnej liczby firm objętych rankingiem (z 3779 w 2011 r. do 4342 w 2012 r.). Byli oni reprezentantami wszystkich branż przetwórstwa spożywczego,

z wyjątkiem cukrowniczej i tytoniowej. Najliczniej reprezentowane było przetwórstwo mięsa, mleka, owoców i warzyw (łącznie z ziemniakami), produkcja pasz oraz koncentratów spożywczych i pieczywa świeżego. Ponad połowę firm spożywczych tego rankingu stanowiły przedsiębiorstwa notowane po raz pierwszy, a pozostali to laureaci z poprzedniego roku. W niektórych branżach liderzy tego rankingu zwiększyli swoją sprzedaż nawet kilkakrotnie.

SUMMARY:

In the XIII edition of the ranking „Gazelles of the Business” there were qualified 232 producers of food products and beverages. It was the number similar as in previous years. It accounted for 5.3% of the most dynamic small and medium size industrial companies. It was about 0.9 pp less than in the XII edition, what resulted from a large increase in the total number of companies included in the ranking (from 3779 in 2011 to 4342 in 2012). They were representatives of all sectors of food processing, with the exception of sugar and tobacco.

Processing of meat, milk, fruits and vegetables (including potatoes) as well as the production of feed, food concentrates and fresh bread were most strongly represented. More than half of these food companies were ranked for the first time; the others were the winners of the previous year. In some sectors, the leaders of the discussed ranking have increased their sales even several times.

TITLE:

Gazelles of the Business of Small and Medium-Size Food Enterprises

czyli w takich regionach, w których przemysł spożywczy ma niewielkie znaczenie w rozwoju gospodarczym regionu. W województwach będących skupiskiem firm spożywczych (tj. mazowieckie, wielkopolskie i śląskie) sprzedaż firm - Gazel Biznesu stanowiła odpowiednio 5,1, 8,9 i 10,9% sprzedaży firm objętych sprawozdawczością finansową.

Najliczniej reprezentowana była **branża mięsna**, z której 51 podmiotów było notowanych w tym rankingu (**tabela**). Ich sprzedaż w 2011 r. wyniosła od 7 do 376 mln zł, a udział wszystkich notowanych firm mięsnych w obrotach sektora wyniósł 10,4%, w zatrudnieniu zaś 9,9%, a ich zyski netto stanowiły ponad 22% wyniku finansowego całej branży. Największy wzrost sprzedaży w latach 2009-2011 (ponad trzykrotny) odnotowano w firmie Zakład Mięсны Smoliński z województwa wielkopolskiego. Ponad dwukrotne zwiększenie sprzedaży nastąpiło w kilku innych firmach mięsnych (Polskamp, Zakłady Mięsne Zakrzewscy oraz Standard Irena Jakim, Leszek Jakim). Obroty tych firm były bardzo zróżnicowane i nie było bezpośredniej zależności dynamiki rozwoju od wielkości

SŁOWA KLUCZOWE:

przemysł spożywczy, małe i średnie firmy spożywcze, ranking najbardziej dynamicznych firm

KEY WORDS:

food industry, small and medium-size food enterprises, ranking of the most dynamic companies

www.polskijarmark.pl

NIECH TWOJE PRODUKTY IDĄ W ŚWIAT

Wyróżnia Cię polska jakość

Sprzedawaj na naszym portalu.

Zostań zauważony przez klientów i partnerów z całego świata.

Twoja oferta oraz prezentacja Twojej firmy dostępna w różnych wersjach językowych.

firmy. Najmniejszy wzrost obrotów odnotowano zarówno w firmach o małej (kilkna milionów złotych), jak i dużej sprzedaży (ponad 200 mln zł).

Licznie reprezentowana była także **branża mleczarska**. Do rankingu zakwalifikowało się 41 producentów mleka i jego przetworów. Stanowili oni ok. 19% podmiotów tego sektora, ale ich udział w sprzedaży branży wyniósł tylko 12%, a w zatrudnieniu – 14%. Firmy te wypracowały prawie 16% wyniku finansowego branży mleczarskiej. Ich sprzedaż wahała się od 13 do 305 mln zł, a ponad 100 mln zł obrotu miało dziesięć firm. Stosunkowo wysoką dynamikę rozwoju (wzrost sprzedaży o 50-150%) miało dziewięć firm, w tym w trzech firmach (Polser, Agus Innovation i Kazeina Polska) odnotowano ponad dwukrotny wzrost obrotów.

Przetwórstwo ziemniaków, owoców i warzyw było reprezentowane w rankingu przez 31 firm, tj. 13,1% podmiotów tej branży. Ich udział w obrotach wyniósł ok. 14,5%, a w zatrudnieniu 14,1%. Większy był jednak wkład tych firm w wypracowanie wyniku finansowego sektora, gdyż ich zysk netto stanowił ponad 1/5 zysku branży owocowo-warzywniej. Wartość sprzedaży najmniejszej firmy owocowo-warzywniej wyniosła 1 mln zł, a największej 323 mln zł. Lider rankingu z tej branży (Intersnack Poland) powiększył swoje przychody ponad pięciokrotnie, a w kolejnych sześciu firmach obroty wzrosły dwu-, trzykrotnie.

W rankingu tym uplasowało się aż 26 firm **paszowych**. Stanowiły one prawie 1/4 podmiotów tego sektora, ale obroty ich to tylko 11,3% sprzedaży całej branży, podobnie jak udział w zatrudnieniu czy w wyniku finansowym. Wśród tej grupy przedsiębiorstw była firma zarówno mała, której sprzedaż przekroczyła tylko 1 mln zł, jak i kilka większych, których obroty przekroczyły 210 mln zł. Dwie firmy paszowe tego rankingu (Wytwórnia Mieszanek i Koncentratów Paszowych oraz Schaap-Pol) podwoiły swoją sprzedaż, a w ponad połowie z nich odnotowano wzrost obrotów o więcej niż 50%.

Wśród Gazel Biznesu uplasowało się 19 firm produkujących **koncentraty spożywcze**, w tym trzech producentów **kawy i herbaty**. Łącznie stanowiły one ponad 10% podmiotów tej branży, a ich udział w produkcji sprzedanej oraz w wyniku finansowym całej branży to ok. 6%, przy trochę większym (7%) udziale w zatrudnieniu. Tylko dwie firmy prawie podwoiły swoją sprzedaż. W kolejnych ośmiu przedsiębiorstwach wzrost przychodów był duży (kilkudziesięcioprocentowy), a w pozostałych dziewięciu wzrost przychodów był mniejszy niż o 1/4.

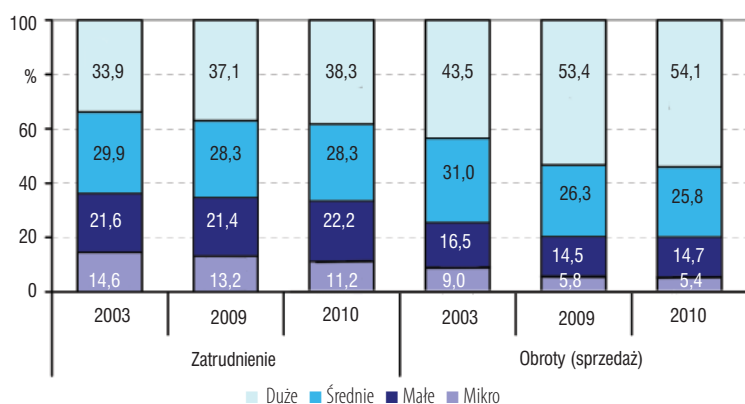
Do Gazel Biznesu zakwalifikowało się także 19 producentów **pieczywa świeżego**. Stanowili oni tylko 4,4% firm, które złożyły sprawozdania finansowe, choć ich udział w obrotach branży wyniósł 15,6%, a w zatrudnieniu 10,7% i w wyniku finansowym 12,4%. Sprzedaż poszczególnych firm

W rankingu Gazel Biznesu w 2012 r. uplasowały się 232 firmy spożywcze.

Portal Informacji Technicznej

www.sigma-not.pl

największa baza publikacji technicznych on-line

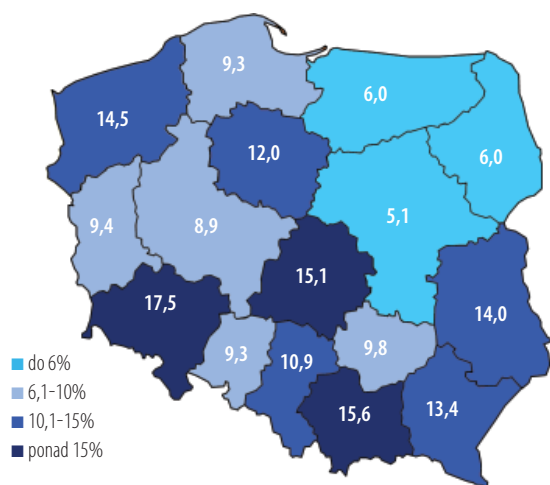
Źródło: [2].

Rys. 1. Struktura sprzedaży i zatrudnienia w przemyśle spożywczym wg wielkości firm [%]

Fig. 1. The structure of the output and employments in the food industry according to the size of companies [%]

piekarskich notowanych w tym rankingu wahała się od 7 do 180 mln zł. Największy wzrost sprzedaży (prawie dwukrotny) wystąpił w Zakładzie Produkcji Artykułów Spożywczych Mister, a w pozostałych – o kilkanaście procent w dziesięciu firmach i o kilkadziesiąt procent w ośmiu firmach.

W rankingu najbardziej dynamicznych firm licznie reprezentowane było także przetwórstwo zbóż (14 firm). Przedsiębiorstwa te stanowiły prawie 13% podmiotów tego sektora, miały 15-procentowy udział w sprzedaży branży i zatrudniały ponad 11% osób pracujących w branży, a ich zysk netto stanowił 11,6% wyniku finansowego tego sektora. Najbardziej dynamiczna firma tej branży (Interfiber) zwiększyła swoje obroty ponad pięciokrotnie. O kilkanaście procent wzrosła sprzedaż jednego przedsiębiorstwa, a w pozostałych dwunastu odnotowano wzrost przychodów o kilkadziesiąt procent.

Rys. 2. Udział przedsiębiorstw notowanych w rankingu w przychodach ze sprzedaży firm spożywczych z poszczególnych województw objętych sprawozdawczością finansową [%]

Fig. 2. Participation of enterprises taken down in the ranking in the sales revenue of food companies provided with the financial reporting from individual provinces [%]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie niepublikowanych danych GUS oraz wyników XIII edycji rankingu Gazele Biznesu publikowanego w dzienniku „Puls Biznesu”.

Wśród Gazel Biznesu uplasowało się po kilkunastu przedstawicieli producentów ryb i ich przetworów, słodczy oraz napojów bezalkoholowych. Reprezentowali oni od 7,8% producentów napojów bezalkoholowych do prawie 9% producentów słodczy. Bardziej zróżnicowany był ich udział w przychodach sektora, gdyż wyniósł od 3,6% w produkcji słodczy do 5,3% w produkcji napojów bezalkoholowych i 10% w branży rybnej, a w zatrudnieniu

Tabela. Wykaz najbardziej dynamicznych małych i średnich firm spożywczych

Table. List most dynamic small and medium-sized food enterprises

Wyszczególnienie	Sprzedaż w 2011 r. [mln zł]	Dynamika przychodów w 2011 r., 2009 = 100	Zysk netto w 2011 r. [mln zł]
Produkcja i przetwórstwo mięsa			
Zakład Mięсны Smoliński	28,8	310,4	0,9
Polskamp	39,7	210,8	3,1
Zakłady Mięсны Zakrzewscy	376,7	205,8	22,3
Standard Irena Jakim, Leszek Jakim	7,5	202,1	0,4
Produkcja i przetwórstwo mleka			
Polser Toruń	33,2	252,6	0,4
Agus Innovation	54,9	249,4	0,7
Kazeina Polska	98,8	222,1	0,6
Przetwórstwo owoców i warzyw			
Intersnack Poland	323,8	530,9	11,4
Samex	12,0	318,9	0,6
Wabo	10,4	299,6	0,5
Stoczek	78,7	297,7	5,8
Rolfroz	34,9	276,4	0,8
Ybсталer Fruit Polska	130,0	242,2	5,0
Sokpol-Koncentraty	85,0	205,3	2,8
Produkcja pasz			
W.M. i K.P. Kobylin	10,1	215,9	0,6
Schaap-Pol	94,7	197,0	3,1
PZZ Wałcz	211,6	188,1	7,7
Produkcja koncentratów spożywczych			
PPHU Hanpol	25,5	194,0	3,6
Huzar	52,5	182,6	0,4
Libra Polska	40,3	174,5	0,9
Produkcja pieczywa świeżego			
Z.P.A.Spoż. Mister	47,8	194,3	4,3
Dijo Baking Horeca Service	30,4	169,0	2,7
Przetwórstwo zbóż			
Interfiber	18,5	558,7	1,1
Młyn Stanisław Bociański	29,3	228,8	2,6
Kraft-Pol	13,5	219,8	0,1
Przetwórstwo ryb			
Gdańsk Fishing Company	32,4	363,9	0,7
Nordish-Foodmark	84,6	143,1	3,6
Abramczyk	204,6	141,0	4,5
Produkcja słodczy			
MM Brown Polska	10,7	176,1	1,1
Union Chocolate	82,5	158,8	4,6
Produkcja napojów bezalkoholowych			
Hermes	56,3	184,3	1,7
Zbyszko Bojanowicz	53,8	160,8	4,1
Taja	30,0	153,1	0,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników XIII edycji rankingu Gazele Biznesu publikowanego w dzienniku „Puls Biznesu”.

odpowiednio 7,6, 4,7 i 8,7%. Największą dynamikę wzrostu sprzedaży (ponad trzykrotny wzrost) odnotowano w firmie rybnej (Gdańsk Fishing Company), a znaczącą (o 70-80%) u jednego producenta słodczy (MM Brown Polska) i napojów bezalkoholowych (Hermes).

Pozostałe branże przemysłu spożywczego, tj. olejarska, piwowarska, makaronowa, winiarska, spirytusowa

Cargill is a unique place to grow your career, your experience and your abilities. Every day, we grow our reputation as a leading international producer of food, agricultural, financial and industrial products and services. We take pride in our global reach, ability to contribute, and strong work ethics and values. Founded in 1865, Cargill is a privately held company and employs 142,000 people in 65 countries with annual revenues in excess of \$133.9 billion. Through innovation, creativity and teamwork, we are transforming entire markets and people's lives worldwide, and we can have the same impact on your career. Discover how we can be Better Together at www.cargill.com.

We are looking for candidates for position:
Technical Service Specialist
Cargill Texturizing Solutions

Job location: Poland

Miejsce pracy: teren całej Polski

Major Tasks:

Business Management - 30%

- Contribute to the development of new applications/ranges etc.
- Coordinate technical training seminars and customer presentations with the commercial teams to build value
- Ensure that solutions comply with local and regional regulations
- Support Cargill's intellectual property strategy

Customer Partnership - 70%

- Provide technical support to and build relationships with existing and new customers, to create value for both the customer and CTS as the Technical Tag (TT), and as support when not the TT
- This includes defensive work (for existing sales) and growth (through new business development (NBD); and new product, service and solutions (NPSS))
- This includes customer support such as development/modification of recipes; the support/management of product launches, complaints, trouble shooting, maintenance, training, lab/pilot/plant trials at both Cargill and customer facilities
- All customer partnering/support is to be done in collaboration with the commercial team

Qualifications:

- Degree in (food) Science, Technology or Engineering; or equivalent experience
- 3+ years of industry experience in category related activities
- Demonstrable successful results in a technical position
- Experience with cross-functional and multi-cultural teams
- **Technical knowledge and experience in Hydrocolloids, Starch, Lecithins and functional systems in food use**

- Demonstrable experience in effectively building and managing customer relationships
- Experience at building competitive advantage through the use of the organization's technical capabilities, and by providing product innovation and other creative solutions
- Proven experience on how to effectively execute within a matrix organization
- Good tolerance of ambiguity combined with an active approach to problem-solving
- **Fluent in spoken and written English**
- **Technical expertise in B2B industry covering relevant ingredients for the category**
- Extensive category technology expertise and networking in category application segments
- Project management
- Negotiation awareness
- Prioritization / time management

We offer interesting job, professional development opportunities, competitive salary and social benefit package.

If you feel comfortable with all mentioned requirements, please send us your application (CV and Cover Letter) in English on e-mail address: Warsaw_Hr@cargill.com

We contact only selected candidates.

Make sure you insert the following statement along with your CV: I hereby authorize you to process my personal data included in my job application for the needs of the recruitment process (in accordance with the Personnel Protection Act of 29.08.1997 no 133 position 883).

oraz produkcja pieczywa cukierniczego trwałego reprezentowane były przez pojedyncze przedsiębiorstwa. Udział firm notowanych w rankingu w obrotach branży był znaczący tylko w branży winiarskiej oraz w produkcji pieczywa cukierniczego i wyniósł odpowiednio ponad 12 i prawie 9%, a w zatrudnieniu ponad 14 i 8,6%. W tej grupie kilkakrotny wzrost sprzedaży odnotowano tylko w jednej firmie olejarskiej (Milton Trustem) oraz dwukrotny w produkcji pieczywa cukierniczego trwałego (Warmila).

Tylko jeden producent żywności został liderem w swoim regionie. Był to wytwórca chipsów, chrupek i orzeszków (Intersnack Poland z województwa małopolskiego). Liderami w regionie zostały także cztery firmy zajmujące się handlem żywnością i napojami. ■

Mgr J. Drożdż - Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa

LITERATURA:

- [1] Drożdż J.: 2012. Gazele Biznesu małych i średnich firm spożywczych. Przemysł Spożywczy nr 4.
- [2] Drożdż J., Urban R.: 2012. Sytuacja produkcyjno-ekonomiczna przemysłu spożywczego [w:] Analiza produkcyjno-ekonomicznej sytuacji rolnictwa i gospodarki żywnościowej w 2011 r., pod kier. A. Kowalskiego, IERiGZ-PIB, Warszawa.
- [3] Gazele Biznesu, dodatek do dziennika „Puls Biznesu” z 27 grudnia 2012 r.

Zamierzenia gigantów cukrowniczych

Według ocen analityków FO Licht przedstawionych na ostatniej, poświęconej cukrownictwu, konferencji ISO w Londynie, światowy przemysł cukrowniczy czekają poważne przekształcenia dotyczące funkcjonowania największych korporacji na rynku cukru.

Na 15 funkcjonujących na świecie największych korporacji, 7 produkuje cukier z buraków cukrowych, a 8 z trzciny cukrowej. Należy odnotować, że 79% cukru produkuje się z trzciny, a 21% z buraków. Zwraca uwagę, że mimo bardzo dużego, bo aż 21-procentowego udziału Brazylii w światowej produkcji cukru, na liście piętnastu gigantów tylko trzy są z tego kraju.

W ocenie analityków, brazylijski przemysł cukrowniczy przeżywa trudności zarówno ze względu na niedostatek inwestycji, jak i skutki katastrofalnie złych warunków pogodowych w sezonie 2010/2011. Spowodowało to spadek produkcji i osłabienie pozycji na rynku.

W odróżnieniu od Brazylii, pozycja europejskich producentów cukru umocniła się, głównie dzięki reformie unijnego cukrownictwa, wysokim cenom, dużej efektywności produkcji i sprzyjającym warunkom pogodowym.

Jak jednak podkreślają analitycy, koniunktura na rynku cukru podlega wyjątkowo dużym wahaniom. W najbliższych latach, wobec spadkowych obecnej tendencji cen cukru, w branży można się spodziewać wzmocnionych działań największych korporacji, które będą się angażować w akwizycje, a także rozszerzanie programów produkcyjnych o nowe produkty. Dzieje się tak już obecnie. Niektóre korporacje podejmują współpracę z producentami innych niż cukier preparatów słodzących lub same angażują się w ich produkcję – oferują nowe produkty będące mieszaninami cukru i słodzików. („Agra Europe” 4.12.2012) AŁ